

Tervetuloa Vartteja vapaa- ajasta webinaariin

28.11.2025

Me kaikki olemme vastuussa yhteisestä turvallisuudestamme

Kunnioitamme toistemme fyysistä ja sosiaalista tilaa.

Kuuntelemme toisiamme ja annamme kaikille mahdollisuuden osallistua keskusteluun.

Puhumme kunnioittavasti kaikista ihmisistä ja ihmisryhmistä.

Annamme jokaisen puhua omasta puolestaan emmekä tee oletuksia toisistamme.

Puutumme häiritsevään puheeseen ja käytökseen yhteisvastuullisesti.

Noudatamme Kuntatalolla ja Kuntaliitossa turvallisemman tilan periaatteita.

Ohjelmassa tänään

- Nuorisospeciaali – nuoret ja nuorisotyö kunnan hyvinvointityönä
 - Elsa Mantere
- Mitä TEAviisarit kertovat kuntien hyvinvointipalveluista?
 - Maria Salenius
- Mitä TEAviisarit kertovat kuntien kulttuuripalveluista?
 - Johanna Selkee
- Kuntien liikuttavat käytännöt ja verkostot
 - Elsa Mantere
- Ajankohtaiset Kuntaliitosta

Nuorisospecialiaali – nuoret ja nuorisotyö kunnan hyvinvointityönä

Elsa Mantere

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa – Kuntaliiton määritelmä 2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa on hyvinvointia ja terveyttä tukevaa ja edistävää laaja-alaista yhteistyössä tehtävää kuntien toimintaa, jossa oman työn lisäksi hyödynnetään laajasti eri toimijoiden osaamista tukemassa asukkaiden hyvinvointia.

Myös asukkailla on oma roolinsa hyvinvoinnin edellytysten hyödyntämisessä.

[MIKÄ IHMEEN HYTE? Luottamushenkilöopas hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä](#)

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulain [417/2017 12 §:ssä](#).
- Sekä hyvinvointialueen että kunnan lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää tiedot:
 - lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta
 - lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
 - yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisien sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja
 - suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

Nuorisotyön on hyvä näkyä suunnitelmassa sekä kunnissa että hyvinvointialueilla.

Strategian toimeenpano

Kuntastrategia

Millä tasolla
nuorisotyö
näky?

Strategiset ohjelmat, esim.:

- Hyvinvointikertomus
- Elinvoimaohjelma
- Maapoliittinen ohjelma
- Osallisuusohjelma
- Henkilöstöohjelma
- Omistajapolitiikka
- Muut ohjelmat

Vuosittaiset talousarviot ja taloussuunnitelma

Raportit ja tilinpäätös

Strategia on kokonaisuus, joka muodostuu strategiasta, sitä toteuttavasta päätöksenteosta, ohjelmista sekä toimiala- ja yksikkökohtaisista tulkinnoista tai suunnitelmista sekä tekemisestä.

Viestintä

Toimialojen käyttösuunnitelmat

Toimielintyöskentely

Johtoryhmätyöskentely

Projektit, kokeilut

Kehityskeskustelut

Mitä ovat nuorisotyön toimintaympäristöt ja menetelmät?

Nuorisotyön toimintaympäristöjä ovat mm.

- Nuorisotilat
- Oppilaitokset
- Verkkoympäristö
- Jalkautuminen

Nuorisotyötä tehdään niin nuorten vapaa-ajalla kuin koulupäivien aikana

Nuorisotyön menetelmiä ovat mm.

- Kansainvälinen nuorisotyö
- Kulttuurinen nuorisotyö
- Liikkuva nuorisotyö
- Digitaalinen nuorisotyö
- Osallisuus- ja vaikuttamistoiminta
- Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen
- Liikunnallinen nuorisotyö

Mitä ovat nuorisotyön palvelut?

Yhteisöllinen nuorisotyö

- Leirit
- Retket
- Kerhot
- Nuorisotilatyö
- Tapahtumat
- Koulunuorisotyö

Kohdennettu nuorisotyö

- Erytisnuorisotyö
- Etsivä nuorisotyö
- Nuorten työpajatoiminta
- Ankkuritoiminta

Yhteiskunnallinen nuorisotyö

- Nuorten osallisuuteen ja vaikuttamiseen,
- nuorisopolitiikkaan
- ja nuorten elinolojen edistämiseen liittyvä toiminta

Päättäjämateriaalit

Kuntapäättäjän
materiaalipankki

Nuorten hyvinvointi – nuoret ja
nuorisotyö kunnassa

Ohjeita kunnan
nuorisovaltuuston
perustamiseen ja
toimintasäännön laatimiseen

- Diat
- Opas

Nuorisolain 9 §:n mukainen monialainen työryhmä

Kunnassa on oltava viranomaisten monialaisen yhteistyön suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret.

Ryhmällä on kolme pysyvää, lakisääteistä tehtävää:

- kasvu- ja elinoloja koskevan tiedon kokoaminen, arvioiminen ja vieminen paikallisen päätöksenteon tueksi,
- nuorille suunnattujen palveluiden yhteensovittamisen edistäminen, palveluohjauksen kehittäminen sekä tiedonvaihdon sujuvoittaminen.
- yhteistyön edistäminen nuorisotoiminnan toteutumiseksi.
Nuorisotoiminnalla tarkoitetaan nuorten itsensä luomaa ja tekemää toimintaa.

**Miten jäsentyy
muiden lähes
vaastavien
ryhmien
kanssa?**

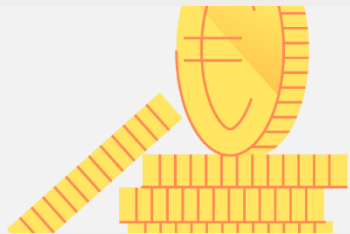
Havaintoja monialaisesta yhteistyöstä

- Nuorisolain tunnettuus monialaisessa yhteistyössä on niukkaa
- Monialaista yhteistyötä tehdään organisaatio – ei nuorilähtöisesti
- Ennaltaehkäisevälle vapaa-ajalla toteutuvalle nuorisotyölle on haastavaa löytää vastinparia muista toimijoista
- Monialainen yhteistyö nuorisotyön näkökulmasta vaatii aktiivisen nuorten puolesta puhujan
- Verkostojen johtaminen ja kuntien verkostokokonaisuus haastaa tekemistä

Kunnallisen nuorisotyön rahoitus

Nuorisotyön rahoitus kunnassa 2024

Valtion-
osuusperuste
15 €/alle 29v.
asukas

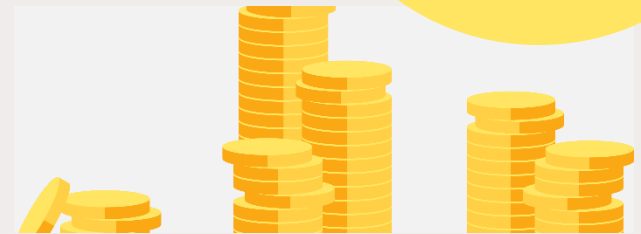
Kunta käytti
nuorisotoimeen
(verotuloja) v. 2024

141€ / nuori
(=241M€)

Kunta käytti
kokonaisuudessaan
nuorisotoimeen v. 2024

169€ / nuori
(=290M€)

Valtionosuutta kunnat
saivat v. 2024

7,6 M€

Avustuksia kunnat
saivat v. 2024

38 M€

1,4% koko
kunnan
taloudesta

Huomioita rahoituksesta

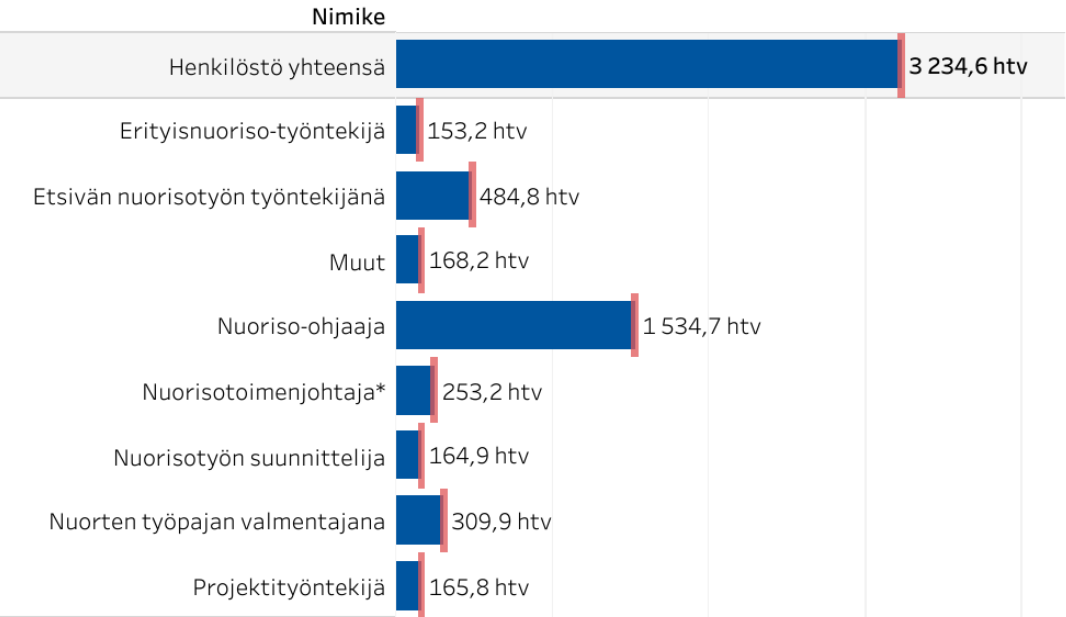
Palveluluokka		2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Liikunta, Liikunta Nuoris Yhteensä	Kuntakoko	2019	2020	2021	2022	2023	2024	079 817
								838 531
	Alle 2000 as.	2 252	2 565	2 217	2 830	2 703	2 954	241 286
	2 000 - 5 000							
	5 000 - 10 000							
	10 000 - 20 000							
	20 000 - 50 000							
	50 000 - 100 000							
	Yli 100 000 as.							
	Yhteensä							
	Kuntakoko	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
	Alle 2000 as.		-6,2 %	13,9 %	-13,6 %	27,6 %	-4,5 %	9,3 %
	2 000 - 5 000 as.		2,0 %	-6,2 %	-2,7 %	6,0 %	24,3 %	4,9 %
	5 000 - 10 000 as.		1,4 %	-8,4 %	3,7 %	19,8 %	20,9 %	1,3 %
	10 000 - 20 000 as.		3,1 %	-5,0 %	7,3 %	9,3 %	11,6 %	3,5 %
	20 000 - 50 000 as.		3,4 %	-4,2 %	-3,8 %	6,4 %	15,3 %	5,9 %
	50 000 - 100 000 as.		5,4 %	-4,9 %	4,9 %	3,8 %	6,6 %	0,7 %
	Yli 100 000 as.		3,9 %	0,6 %	6,0 %	4,4 %	10,8 %	7,5 %
	Yhteensä		3,5 %	-2,3 %	3,5 %	6,6 %	12,4 %	5,4 %

Nostoja nuorisotilastoista

Nuorisotyö alueilla

Henkilötyövuodet nimikkeittäin: Koko maa, 2024

■ **Vertailuarvo (htv jolla alueen henkilökunta vastaisi koko maan keskiarvoa)**

Henkilötyövuodet vuosittain: Koko maa (Yhteensä)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
HTV alueella	1 973,0	2 184,4	2 224,7	2 147,2	3 120,3	3 209,4	3 234,6
Muutos ed. vuodesta		(+211,4)	(+40,3)	(-77,5)	(+973,2)	(+89,1)	(+25,1)

Tiedot koskevat päätoimisia (vakituiset ja määräaikaiset) työntekijöitä ja sisältää ostopalvelun henkilötyövuodet, jos kunta toteuttaa nuorisolain 8. §:ssä säädettyjä nuorisotyön ja -politiikan tehtäviä ostopalveluna.

Vuodesta 2022 alkaen lukuihin sisältyy myös etsivän nuorisotyön tai työpajojen henkilökunta.

* sisältää päällikkö- ja esihenkilötason työntekijät sekä nuorisosihteerit tai muut nuorisotoimesta vastaavat työntekijät.

Aluejako

AVI-alueittain

Alueen valinta

All

Vuosi

2024

Palveluiden saatavuus: Koko maa, 2024

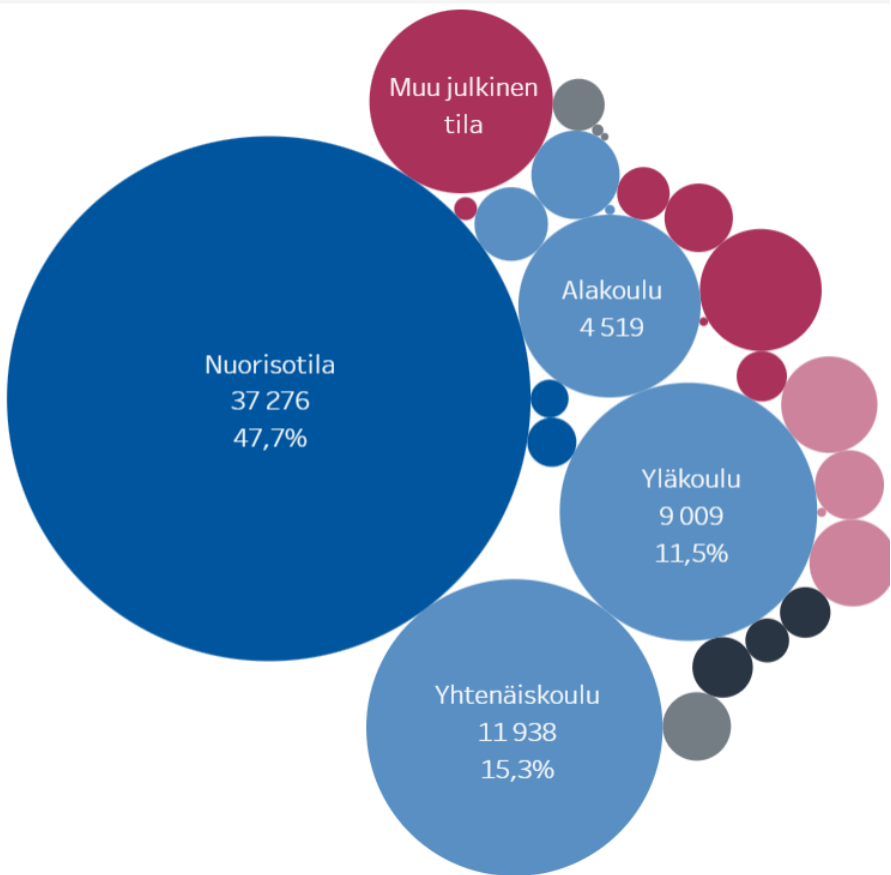
Palveluryhmä	Palvelu	
Avoin nuorisotyö / yhteisöllinen nuorisotyö	Avoin pienryhmä- tai kerhotoiminta	95%
	Digitaalinen nuorisotyö / verkkonuorisotyö	79%
	Kansainvälinen nuorisotyö	62%
	Leiritoiminta	87%
	Nuorille järjestetyt koulutukset ja tiedotustilaisuudet	91%
	Nuorisotoimen tukema nuorten kesätyöllistäminen	79%
	Nuorten tieto- ja neuvontatyö	89%
Kohdennettu ja erityisnuorisotyö	Tilat nuorten omaehtoiseen toimintaan	87%
	Etsivä nuorisotyö	99%
	Katutyö tai jalkautuva nuorisotyö	84%
	Nuorten työpajatoiminta	69%
	Ohjaamon palvelut	58%
	Pienryhmätoiminta	81%
Nuorisotyö koulussa	Nuorisotyö peruskouluissa	96%
	Nuorisotyö peruskoulun ja toisen asteen nivelvaihees..	87%
	Nuorisotyö toisen asteen oppilaitoksissa	78%
Nuorten kansalaistoiminnan tukipalvelut	Nuorisoyhdistysten tukipalvelut	55%
	Nuorten vapaiden toimintaryhmien tukipalvelut	49%

Alueen kunnat (292)

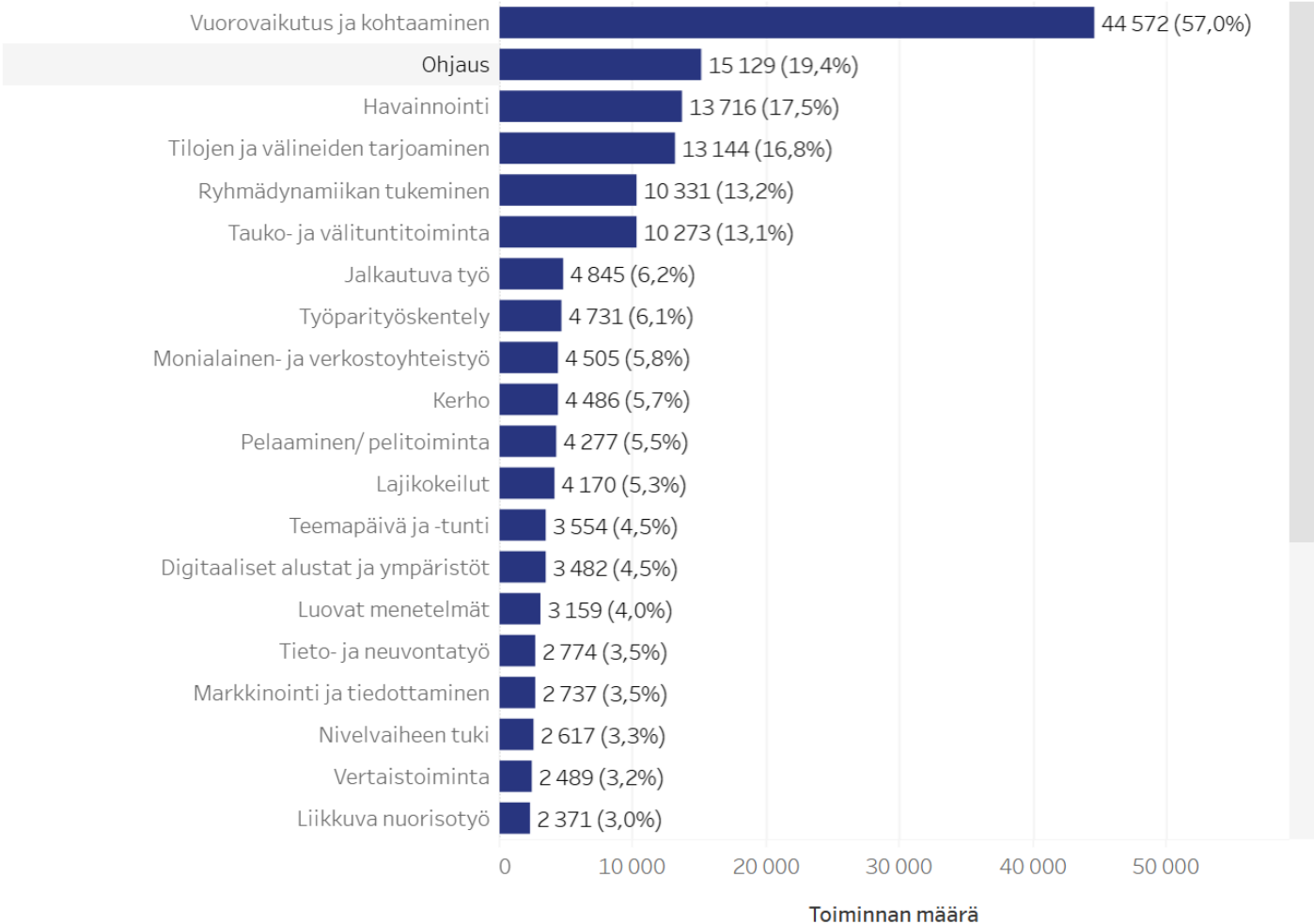
Akaa Alajärvi Alavieska
Alavus Asikkala Askola
Aura Enonkoski Enontekiö
Espoo Eura Eurajoki
Evijärvi Forssa Haapajärvi
Haapavesi Hailuoto Halsua
Hamina Hankasalmi Hanko
Harjavalta Hartola Hattula
Hausjärvi Heinola Heinävesi
Helsinki Hirvensalmi Hollola
Huittinen Humpppila
Hyrynsalmi Hyvinkää
Hämeenkyrö Hämeenlinna Ii
Iisalmi Iitti Ikaalinen
Ilmajoki Ilomantsi Imatra
Inari Inkoo Isojoki Isokyrö
Janakkala Joensuu
Jokioinen Joroinen Joutsa
Juuka Juupajoki Juva
Jyväskylä Jämijärvi Jämsä
Järvenpää Kaarina Kaavi
Kajaani Kalajoki Kangasala
Kangasniemi Kankaanpää
Kannonkoski Kannus
Karijoki Karkkila Karstula
Karvia Kaskinen Kauhajoki
Kauhava Kauniainen
Kaustinen Keitele Kemi
Kemijärvi Keminmaa
Kemiönsaari Kempele
Kerava Keuruu Kihniö
Kinnula Kirkkonummi Kitee
Kittilä Kiuruvesi Kivijärvi
Kokemäki Kokkola Kolari ...

Nostoja Nuodo-tilastoista

Tilat

Menetelmä*

Nuorisotyön käsiteviidakko

- Rauas ja Kauppinen nostavat työpaperissaan esiin nuorisotyön käsitteiden laajuuden
 - Kompassista ja nuoDosta löyty 544 erilaista käsitettä
- Päätelmänä on, että tarvitsemme sekä kuntakohtaista että valtakunnallista tiedontuotantoa.
 - Tulisi kuitenkin erottaa paikallisen ja valtakunnallisen tiedon tarpeet
- On kuitenkin hyvä kysymys, onko yhteneväistä käsitteistöä mahdollista luoda

Koulunuorisotyöstä

Opiskeluhuollossa ja nuorisotyössä on samankaltaisia tavoitteita

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Tarkoitus 2§

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä **osallisuutta** ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, **yhteisöllistä toimintaa** sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen **yhdenvertainen** saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhuollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja **monialaisena yhteistyönä**.

Nuorisolaki

Tavoitteet 2§

- 1) edistää nuorten **osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia** sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, **yhteisöllisyyttä** sekä **niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista**;
- 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 4) edistää nuorten **yhdenvertaisuutta** ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
- 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;
- 3) **monialainen yhteistyö**.

Pohdintaa

[Tietopaketti kokonaisuudessaan](#)

Oppilaitosnuorisotyö on vakiintunutta perusopetuksessa, mutta lisääntynyt erityisesti lukioissa ja ammattioppilaitoksissa.

Jatkossa kunnissa on tärkeä pohtia koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yhteistyön rakenteiden pysyvyyttä ja resursointitarpeita perusopetuksessa ja/tai toisen asteen koulutuksessa.

Toiminnan suunnitelmallisuus:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja opiskeluhuolto-suunnitelma kokoavat kunnassa yhteiset toimintamallit ja prosessit – huomiota tulee kiinnittää nuorten koko elämää, arkea ja kasvuoloja koskevaan jatkumoon.
- Opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma konkretisoi toiminnan ja yhteistyön muodot koulutasolla lukuvuosittain.

Nuorisotyötä kouluissa toteutetaan koulun ehdoilla.

Lisäksi on tärkeä tunnistaa opiskeluhuollon ja nuorisotyön samankaltaiset tavoitteet, vaikka lakipohja on eri.

Laadukkaalla yhteistyöllä, luottamuksella ja yhteisillä pelisäännöillä päästään parhaaseen lopputulokseen.

Tulossa Kuntaliitossa

- Nuoristoimen turvallisuus ja varautuminen –opas
- Tilannekuvakartoitus: Nuorisotyö osana Ankkuritoimintaa
- Työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan alainen yhdyspintajaosto asettaa toimikautensa ajaksi nuorten yhdyspinnat työryhmän – Kuntaliitolla edustus
- Keskustelut tulevan hallitusohjelman tavoitteista alkaa vuoden 2026 alussa

Haku moniin
nuorisotyön
avustuksiin nyt
käynnissä!

Lukuvinkkejä

Nuorisoala

Mitä kuuluu nuorisoalalle?

4/2025

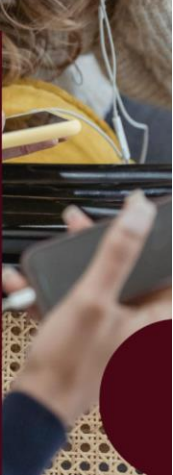
[Mitä kuuluu nuorisoalalle?](#)

Nuorisoalä

Mitä kuuluu nuorille?

4/2025

[Mitä kuuluu nuorille?](#)

[Liikkuva nuori, hyvinvoiva mieli – verkkokurssi nuorisotyöhön](#)

Kiitos, että olet avannut

Kurssin tavoitteena on vi
mielen hyvinvointia liikk
ajatuksia, jotka innostav
työyhteisösi toimintaym
miten liike voi olla juonte

Liikutaan!

Liikutaan! on nuorisotyöhön tarkoitettu menetelmäpankki, joka tarjoaa ideoita nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen arkipäivän keinoin.

Näin lisäät menetelmäpankin laitteesi aloitusnäytölle →

Tekemistä nyt

Hae helposti toteuttavia ideoita arkeen

Kohtaa toiminnallisesti

Tuo liike osaksi nuorten kohtaamista

[Liikutaan! -digityökalu](#)

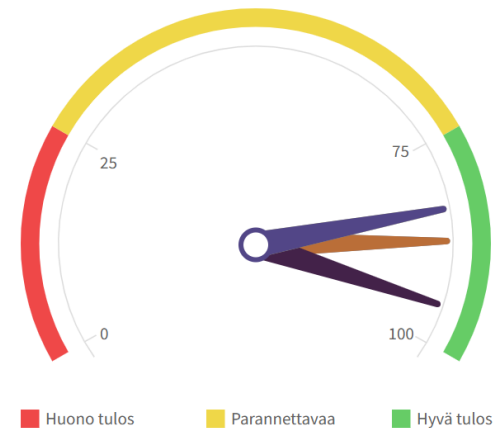
Mitä TEAvisarit kertovat kuntien hyvinvointipalveluista?

Maria Salenius

Kuntajohdon TEAviisarin tulosten yleinen kuva

- Tiedonkeruu väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä lähetettiin huhtikuussa 2025 Manner-Suomen kaikkien 292:n kunnan johtajille. **Tiedonkeruuseen vastasi 291 kuntaa (99,7 %)**
- Kahden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna tuloksissa **kokonaisuudessaan myönteistä kehitystä**
- Kuntien johdolla ja keskushallinnolla on merkittävä rooli kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämistyössä
- **TEAviisariin:** [Tiedonkeruu - TEAviisari - Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä](#)

Kuntajohto : Koko maa 2025

Kuntajohto

- Sitoutuminen
- Johtaminen
- Seuranta ja tarveanalyysi
- Voimavarat
- Osallisuus

Aineisto päivitetty 26.11.2025

Tarkemmat tiedot aukeavat klikkauksella.
Huom. Alimmalta tasolta voit katsoa yksittäisen tiedon alkuperän ja pisteytyksen.

< 1/2 >

Poimintoja myönteisesti kehittyneistä indikaattoreista

- Lähes 90 prosentissa kunnista on nimetty henkilö, jonka työnkuvaan sisältyy kokonaisvaltainen järjestöyhteistyön koordinointi
- Lähes yhtä monessa kunnassa hyödynnetään palveluiden kehittäisessä asiakasraateja ja -foorumeita, ja kokemusasiantuntijoiden käyttö on laajaa (62 % kunnista)
- Myös hyte-kerroin kiinnostaa kunnissa vahvasti: 94 prosenttia seuraa sen indikaattorikokonaisuuden toteutumista joko työryhmän tai yksittäisen viranhaltijan kautta
- Vaikutusten ennakoarviointia käytettiin aiempaa suunnitelmallisemmin lautakuntapäätösten valmistelussa

Hyvää kehitystä (yhdyspinnat)

- Hyvinvointialueet olivat osallistuneet aiempaa yleisemmin kuntien hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadintaan sekä hyte-työryhmään
 - Vuonna 2025 lähes puolet kunnista (49 %) raportoi hyvinvointialueen osallistuneen tähän työhön, kun vastaava luku oli 28 prosenttia vuonna 2023
- Myös osallistuminen kuntien hyte-työryhmiin oli yleistynyt kahden tiedonkeruuvuoden aikana (59 % vuonna 2025, 42 % vuonna 2023)

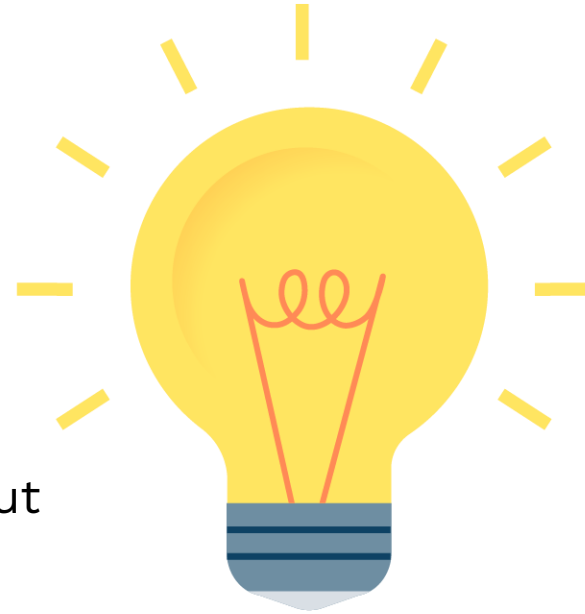

Edistystä myös näissä

- **Lähes kaikki (99 %) kunnat olivat osallistuneet vuonna 2024 HYTE-neuvotteluihin:**
 - Niissä oli sovittu melko hyvin yhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä, jotka kunta (81 %) ja hyvinvointialue (82 %) toteuttavat
 - Sen sijaan mittareista (62 %) ja aikataulusta (62 %) yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseksi oli sovittu hieman harvemmin.

Kehittämiskohteita

- Puolella kunnista oli voimassa oleva paikallinen turvallisuussuunnitelma
- Kunnissa on asetettu tavoitteita väestön ravitsemustottumusten edistämiseksi vaihtelevasti:
 - Noin kolmannes kunnista (29 %) oli asettanut tavoitteita lasten ja nuorten ravitsemustottumusten edistämiseksi.
 - Tarkempia toimenpiteitä oli laatinut kaksi kolmesta (67 %) kunnasta.

Lisätietoa

- Tilastoraportti
- Kuntaliiton uutinen

Maria Salenius

Hyvinvointiasioiden johtaja

Hyvinvointi ja sivistys

Etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

050-561 0466

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

Mitä TEAvisarit kertovat kuntien kulttuuripalveluista?

Johanna Selkee

Kulttuuri kunnan toiminnassa 2025

- Kulttuurin TEAviisari on THL:n, OKM:n ja Kuntaliiton tiedonkeruu kahden vuoden välein.
- TEAviisarin-tiedonkeruu lähetettiin huhtikuussa 2025 kaikkiin Manner-Suomen 292 kuntaan. Tiedonkeruuseen vastasivat käytännössä kaikki kunnat (99 %, 289 kpl). Tiedot koskevat vuotta 2024.
- Tiedonkeruun valmistelu laajassa asiantuntijaryhmässä tammi-maaliskuussa. Tiedonkeruu käynnistyi 7.4.
- Selvitetään kulttuurin, erityisesti kulttuurihyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä, voimavaroja ja toimintaedellytyksiä kunnissa (laki kuntien kulttuuritoiminnasta).
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävä kulttuuri -käsite yhdenmukaistettiin lomakkeelle **kulttuurihyvinvointi –käsitteeksi**.

Tuloksia kootusti

Poikkihallinnolliset rakenteet vahvistuneet:

- 89 % kunnista on vakiintunut poikkihallinnollinen rakenne, jossa käsitellään kulttuurihyvinvointitoiminnan edistämistä. Lähes puolet (44 %) kunnista on sopinut hyvinvointialueen kanssa kulttuurihyvinvointitoiminnan järjestämisestä keväällä 2025.

Konkreettisia tavoitteita entistä useammassa kunnassa:

- 87 % kunnista kertoi asettaneensa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa konkreettisia tavoitteita kulttuuritoiminnalleen. Vuonna 2023 vastaava luku oli 80 % kunnista ja vuonna 2019 vain runsas puolet kunnista (54 %).

Osallistumista tuetaan monipuolisesti:

- Kunnat tukevat kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kulttuuritoimintaan, esimerkiksi viemällä kulttuuripalveluita lähiöihin ja kyliin 90%), suunnittelemalla kulttuuritoimintoja yhdessä kunnan eri alueiden asukkaiden kanssa (88%) ym.

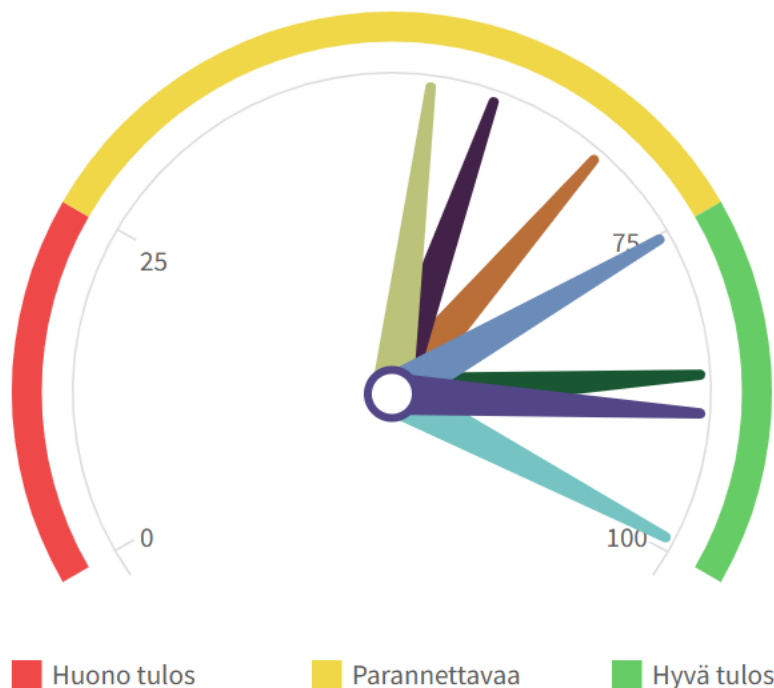
Yhdistelmävirkoja enemmistössä kuntia, mutta myös enemmän käsipareja:

- Henkilöstötiedot koskevat vain kulttuuritoimea, ei huomioida taide- ja kulttuurilaitosten, taiteen perusopetuksen, vapaan sivistystyön tai kirjastojen henkilökuntaa.
- 70 % kunnista oli kulttuurista vastaavan ohella muutakin henkilöstöä kulttuuritoiminnassa (esim. kulttuurituottaja, kulttuurisuunnittelija tai kulttuurikoordinaattori esim. kulttuurihyvinvoinnin, lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan tms. parissa).

Etusivu > Tulokset > Kulttuuri > Voimavarat > Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi

Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi : Koko maa 2025

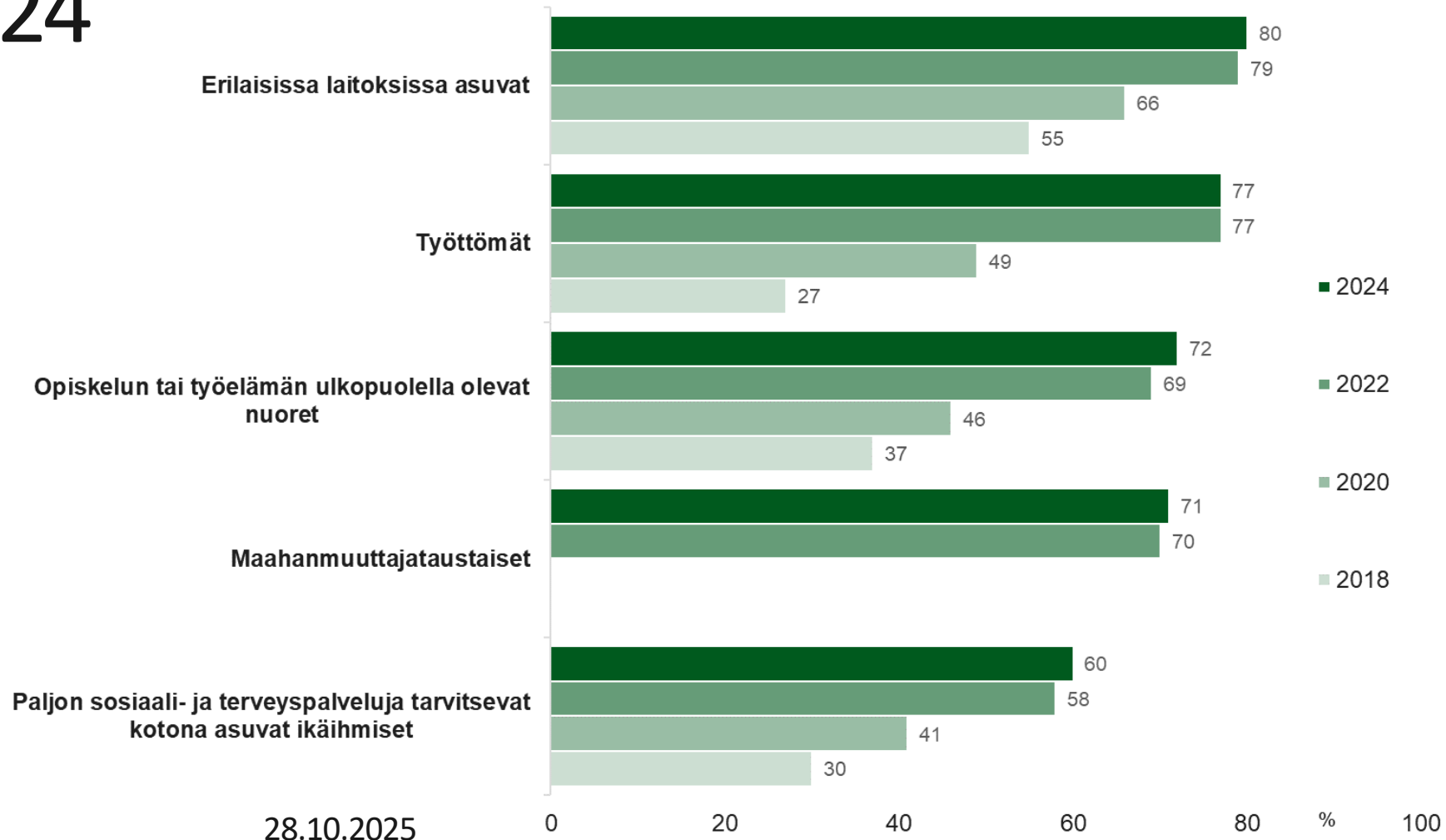

Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi

- Taiteen perusopetusta maksutta tai alennuksella
- Vapaaoppilaspaiikka
- Kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnystä madaltavaa vertaistoimintaa
- Kaikukortti, Kimmoke tms.
- Kulttuuritoimintaa erikseen yli 65-vuotiaille
- Aikuisten taiteen perusopetus
- Kunta edistää kuntalaisten omaehtoista moninaista kulttuuriperinne- ja -perintötoimintaa

Aineisto päivitetty 26.11.2025

Kunta edisti/otti huomioon kulttuuripalvelujen järjestämisessä vuosina 2018-2024

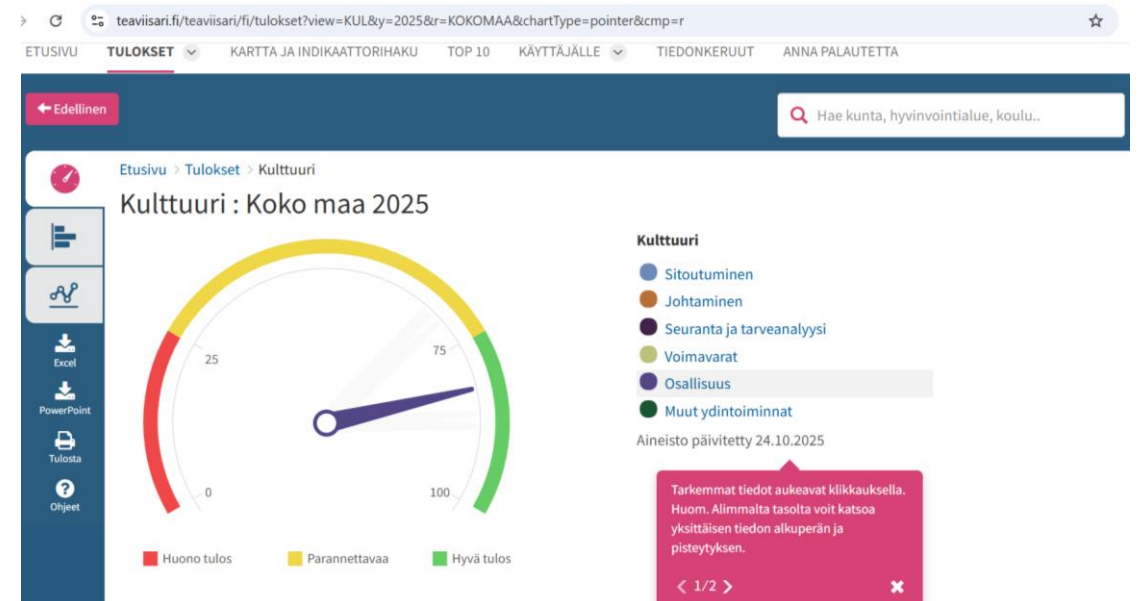
Kulttuurin tietolähteitä

Kuntakohtaista tietoa kerätään Kuntaliiton KULTTI-alustalle – vapaasti käytettävissä

<https://www.kuntaliitto.fi/hyvinvointi-ja-sivistys/sivistystoimen-kehittaminen/kulttuurin-kuntatietohanke-kultti>

- <https://okm.fi/-/kulttuurihyvinvointitoiminta-on-vahvistunut-edelleen-kunnissa-kertoo-teaviisarin-tiedonkeruu-2025>

Kuntien liikuttavat käytännöt ja verkostot

Selvitys Suomen liikkuvien kunta –selvityksen aineistosta

YHTEENVETO KUNTIEN LIIKUNTATOIMIEN NYKYTILASTA JA KEHITYKSESTÄ

- Liikuntatoimien rooli liikunnallisen elämäntavan edistämisessä on muuttunut yhä enemmän resurssien ja olosuhteiden tarjoajasta kohti liikunnan ja hyvinvoinnin kokonaisuuksien organisointia.
- Monipuolisia yhteistyön ja osallistamisen toimintatapoja sovelletaan poikkihallinnollisesti muiden julkisten toimijoiden, kolmannen, neljännen sekä yksityisen sektorin kanssa.
- Toiminta keskittyy etenkin vähän liikkuviin, jolloin tarkoituksena on poistaa erilaisia liikkumisen esteitä. Usein keinona on edullisten tai maksuttomien liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen erityistä tukea tarvitseville.
- Valtakunnalliset ohjelmat ja hankkeet ovat yhtenäistäneet liikuntatoimien keinovalikoimaa kuntalaisten liikkeen lisäämiseksi.
- Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen liikuntapalveluiden painopiste siirtynyt kohti ennaltaehkäisevien palvelujen tuottamista: liikuntaneuvonta mainittiin 45 prosentissa kilpailuvastauksista.

KUNTIEN LIIKUTTAVAT KÄYTÄNNÖT JA VERKOSTOT - Selvitys Suomen liikkuvin kunta - kilpailun aineistosta

Kuntaliiton julkaisuarkisto

Julkaisuwebinaarin materiaalit

Seriina Posio

KUNTIEN LIIKUTTAVAT KÄYTÄNNÖT JA VERKOSTOT

**Selvitys Suomen liikkuvin kunta
-kilpailun aineistosta**

**KUNTA
LIITTO**

Ajankohtaista Kuntaliitosta

Yleiset

- Suomen Liikkuvien kunta –kilpailun finalistit: Kokkola, Sotkamo ja Pelkosenniemi
- Erasmus+ -ohjelman tulevan rahoituskauden neuvottelut käynnissä
- Selvitys oppivelvollisuusikäisten lasten ja nuorten kuntapalveluiden vaikuttavuudesta: [Kuntapalveluiden vaikuttavuus? Oppivelvollisuusikäisten hyvinvoinnin ja kuntien panostusten tarkastelua | Kuntaliitto.fi](#)
- Kuntien hyvinvointiseminaari 19.5.2026 Kuntatalolla
- Digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön suositukset 0-13-vuotiaille
 - [Suositusluonnos](#) löytyy lausuntopalvelusta
 - [Kuntaliiton lausunto](#)
 - OPH ja THL valmistelevat nuorille suosituksia vuoden 2026 aikana

Kiitos!

Maria Salenius

maria.salenius@kuntaliitto.fi

050 5610466

Johanna Selkee

johanna.selkee@kuntaliitto.fi

050 435 9420

Elsa Mantere

elsa.mantere@kuntaliitto.fi

050 565 0306

www.kuntaliitto.fi